

**POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA**

**URZĄD
PATENTOWY
PRL**

OPIS PATENTOWY

62 894

Patent dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 14.IX.1966 (P 116 465)

Pierwszeństwo: 21.IX.1965 dla zastrz. 1
13.I.1966 dla zastrz. 2
Niemiecka
Republika
Federalna

Opublikowano: 30.IV.1971

Kl. 77 f, 33/08

MKP A 63 h, 33/08

UKD 688.727.93

Twórca wynalazku Artur Fischer, Tumlingen (Niemiecka Republika
i
właściciel patentu: Federalna)

Rolka linkowa wchodząca w skład zestawu klocków budowlanych

1

Przedmiotem wynalazku jest rolka linkowa wcho-
dząca w skład zestawu klocków budowlanych z
umieszczonymi na jej końcach kołnierzami dla mo-
deli zabawkowych, który składa się z klocków, dla
wzajemnego łączenia zaopatrzonych na wielu ścia-
nach w podcięte rowki o prawie kołowym prze-
kroju i odpowiednio do nich ukształtowane czopy
łączące, przy czym co najmniej na jednym z koł-
nierzy znajduje się jeden lub kilka występów do-
pasowanych do przekroju rowka.

Często jest konieczne zamocowanie tego rodzaju
rolek przy pomocy klocków z podciętymi rowkami
tak, aby nie obracały się przy obciążeniu. Okazało się
przy tym, że ze względów przestrzennych nie zawa-
wsze możliwe jest przesunięcie takiego klocka w celu
zabezpieczenia, tak że unieruchomienie rolki spra-
wia często duże trudności.

Aby rozwiązać ten problem w prosty sposób pro-
ponuje się według wynalazku w opisanym na wstę-
pie krążku linowym, aby zaopatrzyć powierzchnie
czołowe występu rolki w osiowo wystające odsadze-
nie o parami równoległych powierzchniach bocz-
nych, przy czym odstęp dwóch równoległych po-
wierzchni bocznych odsadzenia odpowiada szeroko-
ści rowka, a wysokość występu z odsadzeniem jest
mniejsza niż głębokość rowka, tak iż odsadzenie
może być od zewnątrz wsunięte z niewielkim opo-
rem do rowków i tym samym utrzymuje rolkę
zabezpieczając jej położenie w klocku, z drugiej zaś

2

strony w wyniku tej wysokości nie przeszkadza
przy wsuwaniu występu w rowek klocka.

Umieszczony na kołnierzu rolki występ służy do
trwałego łączenia rolki z klockiem, przykładowo
dla utworzenia mechanizmu korbowego. Z tego
względu występ ma przekrój odpowiadający prze-
krojowi rowka. Aby umożliwić takie połączenie mi-
mo istnienia odsadzenia na powierzchni czołowej
występu, występ ma wysokość odpowiadającą po-
łowie głębokości rowka tak, iż można przewidzieć
odsadzenie na występie i zachować możliwość łącze-
nia rolki z klockiem.

Odsadzenie ma na celu zabezpieczyć umieszczoną
na wale rolkę przed niezamierzonym obrotem. Uzys-
kuje się to w ten sposób, że rolkę przesuwają się nie-
znacznie osiowo a odsadzenie zazębia się w rowku
klocka. Jest to możliwe, ponieważ wzajemny od-
stęp równoległych powierzchni bocznych odsadze-
nia jest mniejszy, niż odstęp naprzeciwległych kra-
wędzi rowka.

Korzystnie jest, gdy każde odsadzenie ma profil
w kształcie T, co zapewnia wytworzenie pew-
nego zabezpieczenia.

Zaletą tego rodzaju ukształtowania rolki polega
na tym, że może ona służyć nie tylko do wykona-
nia dźwigu, lecz również po złączeniu wielu kloc-
ków do wytworzenia wału korbowego lub w po-
łączeniu z osią jako korba napędowa.

Wynalazek jest przykładowo wyjaśniony na ry-
sunku, na którym fig. 1 przedstawia rolkę w wido-
30

ku z przodu, fig. 2 — w widoku z góry, fig. 3 — rolkę w widoku z boku obróconą o 90°, fig. 4 — klocek i część rolki z występnym, którego odsadzenia są podcięte w kształcie litery T, w widoku z przodu, fig. 5 — rolkę w położeniu wysuniętym z rowka klocka i w położeniu, w którym odsadzenie jest wsunięte w rowek klocka, a fig. 6 przedstawia ten sam układ z fig. 5 w widoku z góry.

Na fig. 1—3 przedstawiono rolkę 101, podcięte występy 102 i odsadzenia 103, które z występnymi 102 tworzą powierzchnie 110 służące jako zderzaki. Odsadzenia 103 można wsuwać w rowek 105 w klocku 107, jak to przedstawia fig. 4, na której odsadzenie 103 w odróżnieniu od odmiany według fig. 1—3 ma profil w kształcie T 111, który wchodzi luźno w rowek 105.

Na fig. 5 i 6 przedstawiono odmianę, w której występuje rolka 101, występ 102, odsadzenia 103, oś 104, klocek 107 z podciętymi rowkami 105 i występem 106, piasta 108 i korba 109. Oś 104 jest ułożyskowana w klocku 107, a na osi jest osadzona rolka 101. W oznaczonym ciągłą linią położeniu korba 109 z osią 104 i rolką 101 obracają się swobodnie. Jeżeli oś 104 zostaje przesunięta osiowo do położenia

zaznaczonego linią przerywaną, to odsadzenie 103 lub 111 sięga do szczeliny otworu 105' rowka 105 klocka 107 i zabezpiecza korbę 109 wraz z osią 104 i rolką 101 przed obrotem.

Zastrzeżenia patentowe

1. Rolka linkowa wchodząca w skład zestawu klocków budowlanych zaopatrzonych na wielu bokach w podcięte rowki o prawie kołowym przekroju i odpowiednio do nich ukształtowane czopy łączące, wyposażona obustronnie w kołnierze, przy czym co najmniej na jednym kołnierzu jest umieszczony jeden lub kilka występnów dopasowanych do przekroju rowka, **znamienna tym**, że na powierzchni czołowej występu (102) znajduje się odsadzenie (103) z parami równoległych powierzchni bocznych, przy czym odstęp dwóch równoległych powierzchni bocznych odsadzenia odpowiada szerokości szczeliny rowka (105), a wysokość występu (102) z odsadzeniem (103) jest mniejsza niż głębokość rowka.

2. Rolka według zastrz. 1, **znamienna tym**, że odsadzenie ma profil w kształcie litery T.

